

SZENTES és VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

Megjelen vasárnap és csütörtökön.
Előfizetési ár:
Negyedévre 2 korona 80 fillér. Félévre 5 kor. Egész évre 40 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kossuth-utca, Pollák-ház,
hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyílt-térel közleményeket
a kiadóhivatal
méréselt árjegyzék szerint számít fel

Szentes költségvetése 1901-re.

Szentes város 1901. évi költség-előirányzatát az előjáróság már kiosztotta a képviselők közt és amíg ez a tervezet a közgyűlés elé kerül, módjában lehet minden városatyának, azt alaposan tanulmányozni és megállapítani véleményét a felől: mennyiben felel meg ez a tervezet egy reális költségelőirányzat feltételeinek.

De ez a tanulmány nem csupán a képviselők, hanem a sajtó kötelessége is és mi csak ezt a kötelességet teljesítjük, mikor az előttünk tekvő előirányzatot bíráló alá vesszük.

Ha a tervezetet a folyó évi költségvetésünkkel összehasonlítjuk — úgy látszatra azt kell hinnünk, hogy az minden tételében reális, mert alig haladja meg valamiben a jövő évi előirányzat a folyó évre megszabott hitelt; azt pedig tudjuk, hogy a város ez évi költségvetése ugyancsak kemény rostáján ment keresztül a képviselőtestületnek, annyira, hogy szűkösebben gazdálkodni, mint ez évben tettük, már nem igen lehet, ha csak azt nem akarjuk, hogy községi háztartásunk évközben akadjon fent és jusson egy pótköltségvetés megállapításának kényszerűségébe.

Az összehasonlításból azt látjuk, hogy a javaslat szerint, az 1901. évi

pótadóemelkedés 5, illetőleg 6 százaléknak volna az ideihöz viszonyítva, ha tudniillik a képviselőtestület úgy fogadja azt el általánosságban, ahogy eléje terjesztik.

Hogy mi idézi elő az emelkedést: ezt az előirányzat egyes teteleinél indokoltnak látjuk, vannak azonban tételek, melyek ismét arra a tapasztalatra vezetnek, hogy az előirányzat szükségletét adó egyes szakfőnökök még mindig nem helyezkednek a köteles takarékoság álláspontjára és még mindig úgy állanak elő követeléseikkel, mint a rossz kereskedő, aki sokat kér, hogy — engedhessen.

Igy indokoltnak látjuk a kiadások címénél az emelkedést a nyomtatványok, irodaeszközök stb. tételénél azért, mert egyfelől tudjuk, hogy a papír s irodai eszközök ára, a kartellek folytán tavasz óta mintegy 50 százalékkal emelkedett, a város tehát irodaeszközökben nem lesz képes a szükségletét egy éven belül ugyanolyan összeggel fedezni, mint eddig tette; másfelől pedig igaz ugyan, hogy a nyomtatványok szállítása szerződésileg van biztosítva, és hogy a költségvetésbe ez évben is olyan összeg volt e célra beállítva, ami a vállalat egy évi összegének megfelelő, — azonban az is igaz, hogy nincsen év, melyben a szerződéses nyomtatványokon kívül, a közigazgatás folytonos fejlődése mellett

újabbak is ne szükségeltetnének, valamint igaz az is, hogy ezen szükségletnek az előirányzaton fölül megerősítés nevelésében maga a képviselőtestület jár rossz példaadással legelő akkor, amikor szükségén kívül is elrendeli közgyűlésileg egyes tervezetek vagy javaslatok kinyomtatását, melyeket széteszotanak ugyan a képviselőurak közt: azonban alig hisszük, hogy közülük csak tíz-husz is fordítaná aztán feléjük a figyelmét legalább annyira, hogy csak átolvassra is méltassa, nem hogy tanulmányozza.

Indokoltnak látjuk még a — különben is lényegtelen emelkedést, a tanügyieknél, az iskolaszék javaslata alapján. Mert a most lefolyt iskolaév is arról győzte meg az iskolaszéket, hogy ezután bizonyos dologról, amit eddig figyelemre sem méltattak, igenis gondoskodnia kötelesség a maga költségtervezetében. Ez a bizonyos valami pedig az esetleges helyettesítésekkel eredő személyi kiadás-többlet. A lefolyt iskolai évben elég kínos zavarban volt az iskolaszék, hogy erre feledezete nem volt és mikor egy tanító megbetegedése, majd halála folytán helyettesítésre és az özvegy javadalmának továbbfizetésére szorult, bizony elő kellett állania póthitelt kérni a közgyűléstől.

A helyettesítések személyi kiadására tehát szükségképpen be kell va-

TÁRCA.

Átok, áldás.

A Sz. és V. eredeti tárcája

... Es valóban megtudnád tenni, Béla? Megtudnád tenni, hogy egy ágról szakadt koldús ivadékot hozz őseid kastélyába, mint feleségedet? Nézz végig őseid családfáján; egyik sem szennyezte be a nemes, tiszta Márdi vért. Csak te akarsz kivételt tenni. De tudd meg, hogy örült tervedbe bele nem egyezem soha! Azért csak verd ki fejedből e gondolatot, mely méltatlan hozzád, méltatlan nevedhez.

A büszke Márdi grófnő intézte e keserű szavakat egyetlen fiához, Bélához, ki az imént szeretetteljes gyöngédséggel kérte anyja beleegyezését a bár szegény, de nemesszívű, szép Galgó Ellával leendő egybekeléséhez.

— Hallgasd meg kérésemet, anyám! Hidd el, ha megismernéd Ellát, eltekintve egyszerű származásától; hiszen nemessé teszi őt a szíve, a lelke...
— Hagyd el, Béla! Jól ismerem én az efajta csabító szíriének kitanult kacérságát; jól tudom, mily ügyes furlanggal szokták a hozzá hasonló tapasztalatlan ifjak szívét behálózni, de —
— Anyám! Ne sértegesd jegyesemet,

kit nem is ismersz, mert félek, hogy megfedkezem gyermekí kőtelmeimről!

— Ugy?! Ennyire vagyunk? Képes volnát megbántani anyádat? Hát csakugyan annyira elforgatta fejedet az a — az a... Jól van, Béla! Ha már semmiképp sem akarsz bárgyú szándékról lemondani, ám haladj utadon; de azt kijelentem a leghatározottabban és visszavonhatatlanul, hogy míg én élek, e hajlék idegen lesz számodra; sőt gondoskodom róla, hogy holtom után is az legyen.

— Eltaszítasz tehát magadtól, anyám?! Sebet ütött szívemem kemény ítéleted, ... de megyek. Szeretlek téged ezután is, mint eddig szerettelek, de szeretem jegyesemet — és hiszem, hogy a fájó sebet, melyet te ejtettél szívemem, az ő szeretete be fogja gyógyítani.

— Menj hát halátlan, rossz fiú! Átkozott legyen a sheonanni kigyó, ki téged tőlem elrabolt!

— Anyám!!

— Távozz... Haha! Koldusleányból grófné! Nagyszerű regényeim! Hahaha...

Magára maradt az öreg grófné Fia, szíve sugallatát követve, jegyeséhez sietett. Bár fáj neki anyja keménységűsége, bár zokon esett elhagyása a kedves helyet, hol gyermekkorra boldog napjait töltötte, — el-

hagyni anyját, kit szívéből szeretett, — de remélte, hogy idővel megváltozik anyja szigora, s akkor boldogságát nem zavarja, nem keseríti semmi.

Márdi grófné teljesen visszavonult életet kezdett élni. Nem ment sehova, nem fogadott senkit. Csak az öreg Náni, a régi hű cseléd, a Béla volt dajkája léphetett be szobájába, ki addig tett-vett, addig motozott odabent, míg végre asszonya beszédbe ereszkedett vele. Náni ilyenkor a beszédet mindég ügyesen átfördítette Bélára. Hogy milyen kedves, élénk fiú volt kisiny korában. Mennyire szeretted mindenki, a ki csak ismert.

— Emlékszik-e asszonyom, mikor hét éves korában majd az öntöző kútba esett a kis úr, ha idejekorán meg nem ragadja a kertészlegény?... Hogy meg volt ijedve akkor a méltóságos asszony... Aztán mikor először ment az úr a pesti nagy iskolába, meg aztán is, valahányszor az itthon töltött rövid szünidők után vissza kellett térnie, mennyire sajnálta, mennyit sirt utána a méltóságos asszony...

Anyira, hogy apródonként a grófné is egészen belomelegedett a beszédbe, sőt maga is felfelemlített egy egy eseményt, melynek — természetesen — mindig a Béla volt a központja. De aztán rendszeren így végződött a beszéd:

— Hagyjuk el, Náni. Ne beszéljünk többé róla, a rossz gyerekről.

lameszes összeget állítani a költségvetésbe. Ha szükség lesz rá; az iskolák felhasználja. Ha nem lesz rá szükség: akkor se visz az kárba, mert jelentkezni fog mint olyan pénztári maradvány, a mely aztán a következő költségvetés szükségletét aszptja.

Vannak azonban a költségelölányzatnak tétélei, melyek kihívják a kritikát.

Igy a rendkívüli és átfutó kiadások első címénél — dacára a képviselőtestület mult évben már határozatlan kifejezett azon akaratának, hogy a tűzoltó eszközöket, a város mostoha anyagi helyzetére való tekintettel, csak fokozatosan akarja teljessé kiegészíteni, — ismét 2 új tűzfecskendőt vettek fel a jövő évben beszerzendőkül és azonfölül, mikor már ezeket, a tololetrát, meg az új lajtos kocsikat is számitásba vették, még hegyibe rádupláztak azzal, hogy — hogy tűzoltó eszközökre még 1000 korona.

Az ilyen dolgot pedig izetlen tréfánál egyébként alig lehet venni, mert hiszen — ha már mindent számitásba vettek: miféle megnevezésben a tűzoltó eszközökre kellene az esztendőben.

Vizsont vannak a költségvetés bevételi tétélei közt olyanok, miket lejjebb kell szállítanunk, ha reálissá akarjuk tenni a jövő évi háztartásunkat

Igy a vendéglőbérletnél le kell írni a vendéglősnek imént elengedett kétezer koronát és ezenfölül is bizonyos összeget, mert januártól egy bõlthelyiség és 2 lakás az emeleten marad üresen, ezek bérösszegét tehát számitásba venni nem szabad, még

annak reményében sem, hogy évközben talán kerül béröljük.

Végezetül van még egy fontos dolog, amit költségvetésünk kiadási tétélei közé be kell iktatnunk. Nevezetesen az a kiadás, amit a városra a jövő évi január 1-ével megejtendő népszámlálás hoz meg. Erről okvetlenül gondoskodnunk kell, mert ez egész bizonyossággal ránk szakadó kiadás.

Lehet, sőt bizonyos, hogy így a költségvetés olyan módosulást szenved, mely mellett a pótdadó esetleg még további 1—2 százalékkal emelkedik, de — ha reális költségvetést akarunk — amit pedig akarnunk kell, — ez elõl el nem zárkozhatunk.

Harc, vagy béke. Heves és tüzes beszédek hangzottak el a miskolci kereskedõkongresszuson, erõs támadásokat hallottunk, melyeknek élre az agráriusok ellen irányult. Kassán ellenben sokkal szelidebben petették a hurokat. Holott eddig mogforditva állt a dolog. A kereskedõk dolgoztak hallgatagon s az agráriusok agítáltak lázasan.

A harcmódonak ez a megváltoztása az idõk jele. Aki erõs, és biztos a maga dolgában, az nem larmázik a maga elõnyös helyzetének tudatában, mert erre már nincsen szüksége. Ellenben aki ingadozónak érzi állását s a védekezést vagy támadást szükségesnek tartja, az bizonyhangos szóval vonja magára a közfigyelmet. Így tettek a kereskedõk Miskolczon.

A két párt szerepet cserélt s úgy látszik, hogy az agráriusok kezdenek felül kerelkedni. Majd megválnak, hasznára van az országnak ez a nagy változás.

Nem tartozunk azok közé, akik keservesen siratjuk a kizárólag kereskedelmi irány bukását, de azok közé sem, akik a föltét-

— Béla, te itt?! Mért jöttél ide? Azt remélted, ugye, hogy már halva találsz? — Hiú remény! Nézd, felgyógyultam, mit nagy részben e kedves anyagnak köszönhetek, kit helyetted gyermekemmel fogadtam. Vedd hát újra tudomásul, hogy itt keresni valód nincs. Csak haladj a megkezdett úton. Tavozz!

— Ismét ki akarsz tiltani, anyám! De most nem megyek ám! — felelt Béla anyja elé térdelve. — Sõt nagyon is maradok! Hiszen ez a nõ, kit mentõ angyalodnak mondasz s kit leányoddá fogadtál, — ez az én feleségem! Mar pedig csak nem kívánod, hogy egyszerre az anyámat is, meg a feleségemet is itt hagyjam?

Erre a grófné szemében ismét felesillant valami vészjósló fény; de csak egy pillanatra. A következõ percben már keblére ölelve csókoltatta mind a kettõt.

— Gyermkeim, és jó gyermekeim! Meg tudtok-e nekem bocsájtani?

A valami úton-módon betévedt Nani az örömtõl meghatottan zokogott mellettök. Neki is kijutott az ölelésbõl, csókiból bőven. Hiszen õ készítette elõ ezt a kifejtést.

Bélaékkel folytonos összeköttetésben állva õ értesítette õket a grófné betegségrõl is.

Egy év múlva.

Az öreg Nani egy makrancos, szép kis honpolgárt csiesigat karjaiban, miközben a mellette ülõ öreg grófnéval azt a nagyfontosságú kérdést iparkodnak eldönteni, vajjon a gyerek az anyjához hasonlít-e inkább, vagy az apjához? ...

A fiatal szülõk, egymást átkarolva, boldog mosolylyal gyönyörködnek a kedves jelenetben.

Cserna Jácint.

len agráriusom elõtt hajtjak meg a lobogót. Ami közgazdasági munkát a két fogalom együtt jelent, mindkettõre egyformán föltétlenül nagy szüksége van az országnak. Mint Hegedüs és Drányi miniszterek már több ízben kifejtették, úgy az iparunk és kereskedelemnek, mint a földművelésnek összehangzatosan egymás kezére kell dolgoznia, de soha nem szabad egymás ellen töriõk, mert ez csakis rosszra vezethet.

S a kereskedelmi szellem hívei, de még inkább az agráriusok gyakran vétettek ezen bölcs és igaz tétel ellen. Kigyót, békát kiáltottak egymásra és artani igyekeztek egymásnak. Igaz, hogy most, amikor a változott viszonyok — úgy látszik — nekik kedveznek, enyhébbek a kifejezéseikben az agráriusok, de arról még nem tettek bizonyosságot, hogy a valóságban nem a kereskedelmi és ipari érdekek ellen törnek.

A kassai kongresszus nem tisztázta azt a kérdést, hogy a felülkerelkedett agráriusok micsoda program szerint akarják megvalósítani törekvéseiket. Ügyeljen a közönség. Aknazzák ki az agráriusok a helyzetet, de ne a kereskedelm és ipar rovására!

Magnások és hitbizományosok állanak az agrár mozgalom élén: ez a körülmény nem alkalmas arra, hogy túlzott bizalmat gerjesszen a kisbirtokosokba a magyar agrár-párt törekvései iránt. Ne engedjék meg a kis és középbirtokosok, hogy a magnások és hitbizományosok az õ érdekeik védelmezésének ürve alatt a saját állásukat crõsítsék s a maguk számára újabb elõnyököt biztosítsanak. Mert megdöntethetlen tétel az, hogy minél több, minél szilárdabb a hitbizomány és nagybirtok: annál szorultabb a kisbirtokos helyzete.

A kassai kongresszuson Károlyi Sándor gróf, a legtipikusabb magnás beszélt a középosztály, a kisbirtokosok helyzetének javításáról. A nemes gróf öreg ember már, de ösztintén szõlván, ghase adta közzerepéseiben annak a jelét, hogy a magnások sorság kívül egy másik néposztály sorsát is a szívén viselte volna. S agg korára megváltozott volna a nemes gróf. ...

Sulyos és kínos a magyar középbirtokosok helyzete. Egy közgazdasági írõ kimutatta, hogy a magyar földbirtok 82 százaléka — adósság. A kongresszuson beszéltek a középbirtokosok helyzetének javításáról. A nemes gróf öreg ember már, de ösztintén szõlván, ghase adta közzerepéseiben annak a jelét, hogy a magnások sorság kívül egy másik néposztály sorsát is a szívén viselte volna. S agg korára megváltozott volna a nemes gróf. ...

A kongresszuson elhangzott beszédekben vörös fonálként húzódik végig, hogy az agráriusom nem tör a kereskedelem és az ipar ellen, csak annak kinövésait akarja megsemmisíteni. Helyes. De bölcs mérsékletet tanúsítsanak e tekintetben. Magyarországon nemcsak földbirtokosokból, de parasztból, iparosból, kereskedõkbõl és napszámosokból is áll. Aki ezek ellen tör: az ország ellen tör. Ha ezek boldogulnak, csak akkor boldogulhat a birtokos is. A kassai kongresszus is a magáévá tette ezt a nézetet. Es országos érdekek, hogy amit szavakban hirdettek, azt tettekben bizonyítsák.

Kössenek hát békét egymással a hadakozó felek.

Kis kölcsön: nagy segítség.

A kisémbor Magyarországon csak kétféle kölcsönt kaphat: nagyot vagy semmilyen.

A nagyot nem bírja el, a semmilyen meg úgy se. Azért kell neki tönkremennie.

Nem akaró, a személyi hitelről beszél. Elvégre két-három jó aláírást akárki kaphat lehet. Csakhogy a kisember egy kicsit nehezen tud két-három jó aláírást kapni. Elszedik azt előle mások. Arról nem is szólva, hogy drágák az ily aláírások, mert rendszerint vizsontszolgálat lejébe adják s a kisember, a kit három ember lekötöztet, néhány nap múlva már három embert kénytelen viszont lekötöztetni. Ez pedig drága mulatság s legálább is kétséges. De igenis beszélék arról, ha jelzáloghitelre volna szüksége a kis embernek. És oh, be sokszor volna szüksége! Ilyenkor tapasztalja aztán, hogy a kis ember Magyarországon csak kétféle kölcsönt kaphat: nagyot vagy semmilyen.

A törvény ugyanis megszabja, hogy valamely birtok csak értékének feléig szolgálhat kölcsön-zalogul. Ezt az intézkedést pedig a jelzálogkölcsönrel foglalkozó bankok úgy vitték át az életbe, hogy ők tehát csak nagyobb birtokra adnak jelzálogkölcsönt. A kinek a földcséke ellenben nem ér többet ezer forintnál, az hiába keres törlesztéses kölcsönt. Nem kap. Mert hiszen a törvény rendelkezése szerint az ilyen kis ember leg-főlebb ötszáz forintos kölcsönt kérhetne, mar pedig ötszáz forintos üzletekbe bank nem bocsátkozik. Két okból nem. Először, mert ötszáz forintos üzlet nem üzlet; másodsor pedig, mert ekkora kis kölcsön meg se bírná a bonyolult bankapparátus költségeit, a becselést, a rezsisz b. A mi nem is olyan érthetetlen. Ki kellett tehát feljőnie a gyakorlatnak, hogy a jelzálogintézetek a kis embert egészen kiszorították üzleti körükből és ha paradoxonnak látszik is, kölcsönt csak az kaphat, a ki nem nagyon szorult rá.

Howy ez így rendjén volna: ki merné állítani? Pedig így van. A kis ember, aki a legszükségesebb gazdasági beszerzésekhez, az elkerülhetetlen renovalashoz vagy pótláshoz néhány száz forintra szorulna: ezt a rongyos pár száz forintot sem tudja földcsékjére megszerezni. De még az a valamivel jobbmódú birtokos sem, akinek a földje esetleg több ezer forintot ér. Mert ha már kap is jelzálogkölcsönt, csak nagyot kaphat: nagyobb, mint a minőre szüksége van. A kölcsön nagyságát ugyanis nem a maga momentán szükségéhez és nem is fizetési erejéhez kell mérnie, hanem a bank szokásaihoz. Csak nagyobb kölcsönt vehet fel s akkor aztán élete fogytáig nyöghet az így vállalt teher alatt. De nyöghetnek sokszor még az örökösök is. Mert a mai jelzálogkölcsön, a mikor a kisebb kölcsön egyszerűen ki van zárva, ránehezedik a vergődő kisbirtokra s kamatokban is annyit tud megenni, hogy a kisember tulajdonképen alig jut odáig, mikor már magát a kölcsönt törlesztheti. Megezik a kamatok a földet, a gazdát s még az örökösökből is egy darabot. Nem segítség ez a nagy kölcsön, hanem örökös teher. S a kis ember nálunk nem nagy bottal, hanem kölcsönmankóval jár. De okvetlenül megsántul tőle. A gazdák folytonos züllése innen van s hogy a föld sohasem tudja magát összeszedni, azt is csak erre lehet visszavezetni. Mert a föld is úgy van a kölcsönrel, mint az asszonyok a morfummal: egy kicsit elbírják, sok határozottan enyhül tőle az idegük, de a sok elhanyagolja, elpusztítja. S a milylen gonoszság volna az ideges asszonynak akkora adagot adni a morfumból, hogy az már meg legyen, olyan embertelenség azt a rendszert meghagyni: hogy a nyugtalanul vergődő földcséke is csak nagy kölcsönt kaphasson.

A kisembernek kicsi a szüksége és kölcsönből is kicsi kell neki. A kis kölcsönből fedezheti a maga kis szükségét, beszerezheti a legégetőbb szükségleteit és visszafizetheti a maga kis eszközeivel. Ebbe nem pusztul bele. Sőt lábra állhat a segítséggel. De a nagy kölcsön, ha már sikerült is megkapnia, egészen feldönti a támolygót. Pedig nem ilyen problematikus támogatásra volna a kisember érdemes. Ha valakit, őt kellene támogatni, hogy erőt gyűjtjön, izmosodjék, lelket kapjon, mert csak ő pótolhatja az állam és a társadalom erővesztéseit. Ha megadnák

neki a módot, hogy a segítség forrásából csak annyit merítsen, a mennyire éppen szüksége van, hogy a kölcsönből csak éppen annyit kérjen, a mennyi talpra segíti, hogy aztán vissza is fizethesse: akkor a kisember megizmosodnék és gerince lehetne ennek az országnak. S ezt a módot nem is volna olyan nehéz megadni. Csak teremteni kellene olyan bankot, mely nem maga gazdagodik meg a kisembertől, hanem ellenkezőleg, ő adja meg a kisembernek a gazdagodás eszközeit. Az ilyen banknak jövője is volna, missziója is. A kisember bizalommal jönne hozzá és megerősödve távoznék tőle. Mert nem terhes bilincseket vinne magával a banktól, hanem segítséget, a mitől könnyebben mozoghat.

Érdemes volna tehát gondolkodni arról a jelzálogbankról, a mely a kisembernek ötszáz forintot adna kölcsön, mikor ötszáz forint van szüksége. Mert a mostaniak az ezeken aul szöba sem állnak s akkor is ezer forintos terhet erőszakolnak a kisemberre, mikor neki kevesebb cég volna. Sőt a többet meg se bírja.

A kis embernek ugyanis a kis kölcsön nagy segítség. A nagy kölcsön ellenben nagy teher . . .

Ujdonságok

Szentes, 1900. október 21.

— **Városi közgyűlés.** Szentes város képviselőtestülete f. hó 22 én, holnap délelőtt 9 órakor közgyűlést tart a tul a kurcal tanácskozó teremben. A tárgysorozat általánosanabb érdekű ügyei a következők: Polgármesteri jelentés S z á n h ő János birtoknyilvántartónak állásától történt felfüggesztéséről és arról, hogy a hivatalhoz kisegítőnek egy napidíjast alkalmaztak. — Az 1901 évi városi virilis képviselők névjegyzékének bemutatása.

— **Előterjesztés a Kovács Mihály-féle ház megvételéről** — S z e d e r János és társai képviselő indítványa, hogy a város Kardos Jenő városi állatorvosnak Szentesre kir. állatorvossá leendő kinevezetése érdekében a minisztériumhoz felírjon. — A vendéglőbérő újabb bérelérendési kérvénye. — A köztisztasági szabályrendelet és korcsmai szabályrendelet módosításának tárgyalása. — A csongrádi. régészeti társulat ajánlata, egy lakrésznek az új vendéglő épületében leendő bérbevétele tárgyában.

— **Tömeges szerencsétlenség az algyői hidépítésnél.** Az algyői vasúti hid építésénél sűrűn történik szerencsétlenség. Több száz munkás dolgozik a nagy építési telepen és rövid három hónap alatt lime tizenegy nyomorékja van ennek a hidépítésnek, augusztusban és szeptemberben rövid időn belül kilenc szerencsétlenség fordult elő, nagyrészt súlyos kimenetelű s az áldozatok közül nyolcat a vállalati barakkórházban ápolnak, egy bekerült a szegedi kórházba. A szerencsétlenségek száma a héten újból szaporodott kettővel. A két legújabb áldozat: R ó t h Herman és S c h n e i d e r Lőrinc. Mind a kettő veszélyes, súlyos sérüléseket szenvedett s a telep orvosa: F u c h s Zsigmond vette őket ápolás alá. A gyakori szerencsétlenségek állítólag az az oka, hogy az építésnél nem szakavatott, tanult iparosokat alkalmaz a vállalkozó. A közel vidékről összeszedett munkásokat foglalkoztatják, akik kevéssé értenek az ilyen hidépítési munkához. Pedig ma a munka könnyebb része folyik s felni lehet, hogy mikor a munkások egész raja majd a víz alatt dolgozik, még tömegesebb lesz a szerencsétlenségek esete. Az eddig előfordult szerencsétlenségeket a dorosmai fészolgábiroságnál jelentette be az építető cég. A hatóság minden esetben szigorú vizsgálatot tar-

tott a telepen annak kiderítésére, hogy a tömeges szerencsétlenségért nem terheli-e felelősség a vállalkozókat, — de sajnos, csak azt lehetett megállapítani, hogy minden esetben a munkások vigyázatlansága folytán következtek be ezek a véres kimenetelű veszedelmek.

— **Házasság.** S t a m m e r Béla vármegyei aljegyző tegnap lépett házasságra V e c s e r y Mariska kisasszonnyal, ifj. V e c s e r y János földbirtokos szeretetreméltó, szép leányával. A polgári házasságkötés után, mely délelőtt 11 órakor volt, az ifjú párra a ref. templomban adták az egyházi áldást. A nősi — a menyasszony gyászja miatt — szűk családi körben folyt le és ma már az új házasok nászutra mentek.

— **Gyermekeledés a színházban.** A színház igazgatói, a mult vasárnap délutáni gyermekeledés szép sikerén felbuzdulva, ma délután ismét gyermek- és népeledés tartanak, szinre hozva a Z s i d ő h o n v é d című kacagató életképet, mely hazafias irányja miatt is kiválóan alkalmas erre a célra. Az iskolás gyerekek 10—10 krajcár belépő díjjal nézhetik végig, tanítóik vezetése mellett, ezt az előadást, mely előreláthatóan ismét teljesen megtölti a nézőtér vidám gyermeknéppel.

— **Megölte a pálnka.** Borzasztó halállal pusztult el Csongrádon egy csöpp gyermek: a pálnka okozta korai halálát, megégette a beleit és megölte. G y o v a i Mátyásnak 3 éves Gergely nevű fiacskája a kis áldozat. A szülei egyszerű földművesek, de nagy szeretettel csüggették a gyereken és féltve őrizték, úgy dédelgették, akár valami úri gyermek szokás. — És mégis rájuk szakadt ez a nagy szerencsétlenség. A f. hó 16-án ugyanis a szülőknek a lakoson kívül akadt valami dolguk. Magára hagyták a gyereket, aki aztán gyermekmódra felkapaszkodott asztalalócaira és kutatni kezdett a szobában. Egy kis pocon, melyet az asztalról elért, pálnkas üveget talált. Levette onnan, visszacsúsztott a földre s aztán kószogatni kezdte az átkos italt. Nagyon izlett talán neki a folyadék, mert egy cseppig kiitta, pedig lehetett vagy fél liternyi. Aztán elkabult a csöppség, elvagdott és kinjában kicsi körmeivel felszaggatta a földet. Végre elhagyta ereje, hasra fordult, a szája tájékozott s úgy maradt mozdulatlan. Így talalta az édes anyja, mikor fél óra múltán visszament a szobába. A kétgyebe esett szülők orvosért küldtek, de a gyermeket már nem lehetett megmenteni az életnek. A gyilkos pálnka felmarta a gyomrát meg a beleit s néhány órai szörnyű kínlódás után meghalt. A csongrádi járásbírósg vizsgálatot indított annak kiderítésére, ki terhel felelősség a gyermek szörnyű halálában és az esetről jelentést tették a szegedi kir. ügyészségnek is. — A pálnka piciny áldozatának hulláját orvosrendőrileg felboncolják.

— **A kölcsönkért feleség.** K á t a y Pál Józsefem az a nagy sérelem esett, hogy C a k ó Bálint kölcsönkérte a feleségét. Ez a furcsa história nálunk történt meg, ahol egyszer együtt borozogtat K á t a i Pál József C a k ó Balinttal. Ivás közben természetesen emlékezés történt az asszonyról is, akire nem gondolhat valami szivesen K á t a i Pál József, mert azt a kijelentést tette, hogy egy borjuért szivesen odaadná. Másnap aztán szaván akarta fogni C a k ó Bálint K á t a y t és beállított hozzá a borjuval és kérte az asszonyt. Ezt azonban olyan kijelentésekkel kísérte, hogy az asszony panaszszól ment a törvény elé. A járásbírósnál C a k ó Balintot el is ítélték 8 napi fogságra és 10 kor. fénbüntetésre, amit a büntető törvényszék felebbviteli ülésén helyben hagyta.

— **Jótekonycélú előadás.** Holnap este lesz a színházban a helybeli zsidó négyelet javára rendezett jótekonycélú előadás. Az előadandó szindarbra névű időközben változás történt, mert úgy volt tervezve, val-

erre az alkalomra Szabados-Rákosi »Bolond« című operettje kerül színrre, ez az operett azonban a társulatnál még nincs kellően betanulva és így a »Szabinók« »Ira blása« című bohózatot adják, melyben a társulat legjobb erőt kitűnően vannak összehatva és mely egyike a legjobb és legkacagatóbb bohózatoknak. Az előadás az igazgatóság által újabban mérsékelt helyarákkal lesz megartva, hogy így a közönség minden rétegének módja legyen részvételni. Nincsen is benne semmi kérésünk, hogy ez estén a színház, már az emberbaráti nemes célt tekintetéből is, telve lesz.

— **Panasz a városi előfogatos ellen.** Kardos Jenő városi állatorvos Horváth János városi előfogatos ellen a polgármesterhez egy feljelentést adott be, mivel az neki egy hivatalos kiküldetése alkalmával az okon nem bocsátott rendelkezésre városi előfogatot, mert akkor éppen minden kocsija magán fuvarra le volt foglalva. Mindenesetre említésre méltó körülmény, s nem kevés bosszankodásra szolgáltat okot, hogy a városi előfogatos, ki éppen ilyen hatósági közegek szolgálatára álló fogatok fenntartására évenként 4000 ft fuvar-illetményt húz, összes fogatait magánhasználat alá bocsássa. Ilyen esetek után nem artana az előfogatos szerződésbeli kötelezettségére szorítani, nehogy még máskor is előfordulhasson olyan eset, hogy így hivatalos kiküldetésben lévő hatósági közeg, azért a jó magas összegért, melyet a város az előfogatosnak fizet, még kocsit se kapjon, s így czímen köztelenségnek teljesítésében gátolva legyen.

— **A felsült zsarolók.** Varga András, Csikós István és Géme János andorfalvi legények könnyű szerrel akartak volna pénzhez jutni, azért elküldték kompániájukból Reichlinger Antal kereskedőhöz Csikóst, hogy adjon száz forintot, különben följelentik, hogy a kérésze szüzdohányt árul, a miből ők is vetnek. Reichlinger elég okos ember hozzá, hogy ne engedje egykönnyen becsapni magát, azért azt mondta Csikósoknak: — Gyere, igyunk előbb egy pohár pálinkát, beszélünk még a dologról.

Csikós készséggel ragadta meg az ivásra készítő alkalmat, italozás közben aztán újra megkérdezte, csak hogy most már tanúk előtt Reichlinger:

— Mit is üzentek a legények? Csikós annyira kapatos volt, hogy elismertette a zsarolók beszédét. Erre a kereskedő azt üzente nekik, hogy jöjjenek el ők is, meg kell azt előbb tárgyalni.

Reichlinger itt is elrejtett tanuk előtt tettette meg az ajánlatot, utána pedig följelentette a zsarolókat, kiket a szegedi törvényszék 8—8 napi fogházra ítelt. Az ügyész súlyosbításért felebezett.

— **Felakasztotta magát.** Kisteleki levelezőnk írja: B a g ó s János idevaló munkásember hétfőn reggel felakasztotta magát. Egész éjjel mulatott s másorosa fejével vette el végzetes tettét, melynek oka ismeretlen. Mire hozzátartozói észrevették, már csak holttestét emelhetők le a kótról.

— **Vasúti kalauz** címmel egy új vállalat indult meg a fővárosban, mely évenként kétszer, a nyári és őszi menetrend-változások idején egy füzetben az összes vasúti és hajózási menetrendi adatokat adja közre. A könnyen kezelhető füzet árát a kiadóhivatal 30 fillérre, tehát olyan olcsóra szabta meg, amennyiért a m. kir. államvasutak csak a saját és a kezelésük alatt álló vonalak menetrendjeit árulják. A hasznos vállalat ezenfelül fél tétlen árnyékát megjelölné ezen kötetben hazánk városainak leíró ismertetését is közli sorrendben, amivel nem kevésbé fog hozzájárulni ahhoz, hogy a külföld is megismerje nevezetesebb városaink révén hazánkat. És ezért melegen ajánljuk a vállalatot olvasóink figyelmébe. A Vasúti Kalauz szerkesztője Bpsten, Almási-tér 2. sz. alatt van.

— **Mindszenti országos vásár.** A szomszédos Mindszenti n. f. ok. 27. és 28. napjain fog az őszi országos vásár megtartani, hova is szabályszerűen kiállított marhalevéllel, mindenféle lábas jószág felhajtható.

— **Stark Nándor könyvkereskedése** a »Szentesi Takarékpénztár« épületében és I. tized 196 szám alatt lévő saját házában, az 1901. évre szóló naptárt 10 krajcárért adja, miután a naptárbélyeg megszűnt. A Stark Nándor által kiadott naptárakban a 4 felekezet naptárán kívül a nap és hold kelte és nyugta minden napra ki van téve. Ezenfelül a naptárban teljes vasári jegyzék s sok szép új elbeszélés is van.

* **Budapest világváros** Ezt mondjuk mi idehaza, de ez a véleménye a világlátott idegenek is. Ne menjünk messze, csak nézzük a nagy körút forgalmát, mely kaleidoskop-szerű képpel a legélénkebb benyomást gyakorolja a szemlélőre. Az élelmes kereskedő, szállodás, bankár mindmennyian az újabb technika vívmányait parkolónak a közfigyelmet üzlethelyiségükre téríteni és meglátszik az igyekezetükön, hogy a hatásért nem riadnak vissza anyagi áldozatoktól sem. Ez a kis elmefuttatás pedig abból az alkalmából jut eszünkbe, hogy az Erzsébet-körút 54. számú ház előtt állandóan sok a szemlélő közönség; amit egy hölgy okoz, ki a kirakatokban sorra mutogatja, mikor lesz az osztályorsójáték húzása stb. Igazán érdemes megnézni ezt az elemesen összeállított automatát, melyet villámáram tart működésben s a toletjeit is a legelőkelőbb műteremből kapja, sőt a frizurája is a legmodernebb. Hazánkban ez az első ilyenfajta mozgó, alak a Török A. és Társa Erzsébet-körút 54. sz. alatti bankfőjében van felállítva és igazán látványosság számba megy. Ez a szolid cég mindent elkövet, hogy a fővárosban levő és ide utazó vevőkörét minél inkább tágítsa és a nagy közönségtől már kiérdemelt bizalmat fokozza.

Színház.

A színházat szünlétig megtöltő közönség előtt került színre Szerdán, a társulat jeles komikusának, s a közönség régi kedvenceinek: Ferenczi Frigyesnek jutalomjátékául a »Zsidó honvéde«. S ez az eredeti énekes bohózat, mely a 48-iki szabadságharc legfényesebb korszakában játszik, egész estén a legvidámabb hangulatban tartotta a közönséget, melynek egy része még a darabban előforduló drámai részeknél sem tudta komolyságot megtartani, s nem egy hatásos drámai jelenetnél csendült meg a vidám kacaj, mely azonban nem a szereplők rovására esett, hanem jelzette azt a feltörő jó kedvet, melynek hatása alatt mindenki állott, s ebben legtöbb része mindenesetre a jutalmazottnak (Durst Iczig) volt, kinek minden szaván, minden mozdulatán meglátszott a törekvés, hogy meghálálja a közönségnek iránta tanúsított rokonszenvét. A darabban közreműködött többi szereplők közül Rátkayt (Dávid) kell felemlítenünk, ki a hazafias érzéstől eltelt, hazája szabadságért küzdő zsidó honvédet igazi ambícióval kreálta. Baróthy (Steinberger Lipót) ellenzenves szerepében is hatásosan játszott. Tarján Irma (Eszter) nagy gonddal, s természetes hűséggel festette azokat az ellenletes érzelmeket, melyek bűnös apjához, mint gyermeket fűzik, de apja legnagyobb ellenségéhez Dávidhoz is a legforróbb szerelmmel vonzzák. A közönség elismerése mellett játszottak még Niczkyné (Anna asszony) s Tóth Antal (Ehrlich Samuel).

Csütörtökön napunk társzerkesztőjének Bánfalvi Lajosnak 3. felvonásos vígjátéka, a »Férjvadász« került bemutatásra, a hirtelen beállott időváltozás miatt nem épen nagy, de disztingált közönség előtt. A darab teli van szellemes és humoros jelenetekkel, melyek nem egyszer kacagtattak meg a közönséget. Alakjai nagy gonddal vannak kidolgozva, s szövésényes meséje elég gyorsan halad a végkifejlesztés felé. Tárnya érdekes, s igazán vígjátéki.

Az Adorján család egyik nőtagja (Apollónia) Lomnicinén szenedvellyel vadász férjeket a rokonságában és ismeretségében álló lányoknak, s ezúttal a férfi gyűlöletéről ismeretes (Adorján Sarolta) Tarján Irma részére akarja férjül fogni (Kevchází minisz-

teri tanácsost.) Rátkait. Tervét azonban megküsitja csacsakágával (Beöldi Ákosné) Csendes Alice, ki a vendégül érkezett férjfelöltnek a kelletlenül többet fecseg ki a titkából, s az már megugrani készül, mielőtt ő, vagy a többi érdekeltek bármit is megtudnának a néni esalhatatlannak hitt cselzővénnyéből. Hogy azonban Beöldiné jóvá tegye hibáját, ő szel ki újabb cselzővénnyt, s az öreg házi orvos és szobalánya segítségével betegséggel színelve, ráveszi férjét, hogy fürdőre küldje, hova Saroltát magával viszi, de egyúttal ráveszi Kevcházit is, hogy velük menjen.

Ezzel végződik a második felvonás. A tulajdonképeni bonyodalom Békás-Füreden kezdődik, hol Beöldiné Saroltát, mint özevgy Beöldinét szerepelteti, akibe aztán Kevchází bele is szeret. Az idillt Apollónia néni varratlan megérkezése zavarja meg, ki rémületen értesül Kevcházitól a Beöldiné iránt érzett vonzalmáról. Ő természetesen az igazi Beöldinére gondol s hogy öcscsét a kegyetlen felfedezéstől megmentsse, a szintén odaérkező (Molyos Illés tanfelügyelő) Ferenczyt veszi rá, hogy Kevcházyt párbajra hívja. Igazán érdekes és kacagató a félreértéséből keletkezett párviadalra való kihívás, a mikor a felszög s nem éppen lovagias természetű, tudálékos tanfelügyelő a párbajba önmagát belehecceli. Amerikai párbajban egyeznek meg, melyben a halál Kevcházira esik. Eppen távozik hogy, magát megölje, mikor a férj megérkezik, s Apollónia néni feltárja a titkot, mely felesége s Kevchází között van. Beöldiné, ki a párbajról mitsem tud, viszont elmondja férjének, hogy az a Beöldiné, akibe Kevchází szerelmes, nem ő, hanem Sarolta, s így Apollónia néni újból felsül. Sarolta, ki a dologról szintén ekkor értesül, önkéntelenül feltárja Kevchází iránti szerelmét s maga fut, hogy a szerencsétlen megmentsse, ami sikerül is neki, mert elvéinek feladásával kezét nyújtja a megmentettek.

Ezzel végződik a darab, mely a közönség figyelmét mindvégig lekötötte, s a sikerült helyzet komikumokkal sokszor hangos derűltségre keltette. A szereplők valamenynyien java tehetséggel igyekeztek a darab sikerét előmozdítani.

Ferenczy a komikusan megrajzolt tanfelügyelő szerepében, Tarján Irma, mint a férfiak iránt a legrosszabb véleményben lévő nem fiatal leány; Lomnicinéné (Apollónia) a minden tervével felsülő partivadász nagynéni, a lehető legtökéletesebbet nyújtottak. Vágó (Dr. Killics) a vén falusi orvos, ki betegét becézgeti, ezúttal nem túlzott, s szerepét helyesen fogta fel.

Csenedes Alice a fiatal, mindent kifeeségő, de a mellett furfangos asszonyka szerepében nagyon kedves volt s igazi hivatottságának adta tanújelét. Papp (Beöldi Ákos), Rátkay (Kevchází), Rónai (Vica), Konez (Miklós kulcsár), szóval minden szerepítő kivette részét az est sikeréből, mely javarésben természetesen a szerző illeti, ki a közönség minden felvonás után s a darab befejezésekor is a lámpák elé szólított.

Ez alkalmommal Pesti és Földesi direktorok egy hatalmas babékoszoruval is kedveskedtek a szerzőnek, melynek széles város selyem-szallagján: Bánfalvi Lajosnak, a Férjvadászat szerzőjének — Pesti Ihasz és Földesi igazgatók felirás volt.

A sikerült vígjátékot, mint értesülünk, a többfelől nyilvánvaló óhaját folytán, a héten még egyszer elő fogják adni.

Pénteken zóna előadásban, Gál József ismert bohózata »A peleskei nótárius« került színrre, a czimzerepben Baróthyval. Az előadás, dacára, hogy csekély számú közönség nézte végig, jó volt. A szereplők valamenynyien dicséretesen állottak meg helyöket. Igen sikerült s komikus hatású volt a vasas németek jelenete. Legjobban azonban a nótáriusnak a színházba való bevonulását mulatott a közönség.

Tegnap este Torossy Katia jutalomjátékául a »Kadét kisasszony« ment.

Ma délután nép és gyermekelődásúl a „Zsidó honvéde, este pedig „Szépi Dárik“ kerül előadásra.

Holnap este, a helybeli zsidó négyelet javára, a Szabin nők elrablása bohózatot játszik.

Laplulajdos és felelős szerkesztő: Dr. MATEFFY FERENC
Társ-szerkesztő BANFALVI LAJOS

Értesítés.

Tisztelettel hozom b. tudomására a n. é. közönségnek, valamint azon t. vendégeimnek, kik eddig a Kossuth körben hozzám borozni jártak, hogy

október hó 24-ikétől kezdve lakásomat és

italmérésemet

Özv Vass Lajosné l. t. 303. számú házába helyezem át, Dr. Vecseri Sándor ügyvéd úr házalva szemben.

Legfőbb igyekezetem ezután is az lesz, hogy tiszta csongrádi és körösi borokkal és tiszta főzésű törköly pálinkával szolgáljak.

Egyben ajánlom eddigi jóhirű konyhámat; étkezésre vendégeket elvállalok, vagy kosztot házhöz kihordva is adok.

A t. közönség b. pártfogását kérve; — maradtam tisztelettel:

Györi Sándor.

Csongrádvármegye alispánjától.

12139/900. alisp. szám,

Árlejtési hirdetmény.

A Szentesen létesítendő vármegyei kórház telepén emelendő jégverem építési munkálatai elkészítésére nyilvános árlejtést hirdetek.

Az elkészítendő munkálatok előirányzott összköltsége 5905 korona 70 fillér.

A munkálatokra vonatkozó általános és részletes feltételek, a műszaki leírás és költségvetés, úgy a létesítendő jégverem tervrajza a vármegye alispáni hivatalában a hivatalos órák alatt betekinthetők.

Ajánlatok kizárólag az összes munkálatokra tehetők.

Az árlejtésben részt vehetnek azon szakértő iparosok, vagy vállalkozók, kik üzletük gyakorlására hatóság engedélytylel bírnak.

Az egy koronás bélyeggel ellátott és lepecsételt ajánlatok legkésőbb folyó évi október hó 31. napjának délutáni 3 órájáig a vármegye alispáni hivatalánál nyújthatók be.

Később érkezett, távirati úton küldött, vagy utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A beadott ajánlatok 1900. évi október hó 31-én délután 4 óráig a fognak nyilvánosan felbontatni.

Tartoznak az ajánlattevők ajánlataikhoz az előirányzott összeg 10 százalékát készpénzben, vagy ovadékképes értékpapirokban bantpénzü, illetve ovadéku becsatolni, s ajánlataikban kijelenteni, hogy a költségvetést, általános és részletes feltételeket ismerik s azt, amennyiben ajánlatuk elfogadtnék — magukra nézve kötelezőnek elfogadják.

A munkálat az ajánlat elfogadása után azonnal megkezdendő és úgy folytatandó, hogy a jégverem a f. évi december hó 1-ig teljesen készen, befejezve, a használatnak átadható legyen.

Kelt Szentesen, 1900. évi október 19.

Dr. Csató Zsigmond,
alispán.

1765|1900. végreh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szentesi kir. járásbírói 1900 évi Ö. 211|9. számú végzése következtében Dr. Sulcz Sándor ügyvéd, mint Veres Sára ügygondnoka közbenjöttével, a néh. Halász Szabó István hagyatékához tartozó házi bútorok és egy vastengelyes kocsis és a szentesi 649. sztkjvben A. f. 766 hrsz. foglalt házasudvar, végre a szentesi 3628. sztkjvben A. f. 8168. hrsz. foglalt 1 hold 960 nsgöl

Szent-Lászlói ingatlan bérb: illetve haszonbérb: nyilvános árverésen eladatnak, illetve kiadatnak.

Mely árverésnek a szentesi kir. járásbírói 1900 ik évi Ö. 211|9. számú végzése folytán Szentesen II. t. 359. népszámu háznál leendő eszközésére 1900. évi október hó 22-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. 108 §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az előírt elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglalták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, jelen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szentesen, 1900. évi okt. hó 19.

VÉGH SANDOR

kir. bírósági végrehajtó

GUMMI

halhólyag elsőrangú orvosi tekintélyek szerint a legmegbízhatóbb és feltétlenül ártalmatlan óvszer úras és hölgyek számára Megrendeléseket pontosan és diszkrétén eszközöl: KELETI J. cs. és kir. szib. orvosi sebészeti mű és köböszer gyáros Budapesten, IV. Károlyherceg u. 17. Anapittatott 1878.

Arak tuotanként eredeti párisi csomagolásban

gummi és halhólyag elsőrendű gyártmány	1. — 8. — frtíg
Capottes americans (rövid)	2. — 5. — frtíg
Suspensorium	0.60 3. — "
Párisi női szivacska (Safety-Sponges)	2. — 6. — "
Irrigator teljesen felszerelve	1.80 5. — "
Eredeti pessarium oclusivum (Peliporus) Mezginga tanár szerint	1.80 2.50 "
"Diana öv" szab. havibaj elteni köt.	8.50 5. — "

(minden hölgynek nélkülözhetetlen.)

Árjegyzék ingyen és bérmentve. 16—

A. KRISTÁLY Szt. Lukácsfürdői hegyiforrás nagy mélységből fakadó, állandó özyzetetelű, igen tisztá, calcium-és magnesium-hydrocarbonatoy ásványvíznek minőjitendő.

Láttam: *Ivan Karol* Dr. *Winkler Lajos*

Kapható: Szentesen Dopszer Károly Szepeai Sándor, és Bartha Sándor kereskedésében.

Mária czei Gyomorcsépek

Kitűnő hatásuk a gyomor betegségei eseteinél nélkülözhetetlen és régtől ismert nepies háziszser étvágytalanságnál, gyomorgyengeségnél, bűzös lélegzésnél, felfúvódásnál, búfogségnél, kólikánál, gyomorégésnél, túlságos nyalkasodásnál, sárgaságnál, undornál és hányingernél, gyomorgörcsnél, székrekedésnél stb.

Fejfájásnál, a gyomornak étel vagy ital által történt túlterhelésénél, bélférgnek, máj és hemoroidális bajoknál is mint erős gyógyhatású szer kipróbálva. Nevezett betegségeknel a Máriaczei gyomorcsépek évek óta a legjobb gyógyszernek váltak be, amit számtalan bizonyítvány igazol.

Ára egy üvegnek használati útatisása 40 kr.; nagyobb üveg 70 kr. Központi szétküldés Brády Károly gyógyszerhárból a „Magyar Királyhoz“ Bécsben I. Fleischmarkt. 1.

Kapható minden gyógyszerhárbán.

Főraktár: Török József gyógyszerésznek Budapesten, VI. Király-útca. 12. 24—5

Megérkeztek!

Első osztály
Betét 12 korona.
Húzás: 1900. nov. 15. és 16.

Nyer.	Korona	a magyar kir. szab. osztálysorsjegyek alábbi szerencsés nyerő számai!
1 á	60000	1460. 2763. 2769. 3712 10226. 12947. 21039. 4284.
1 ,	20000	5290. 24708. 24066. 264803. 29730 31459. 31467.
1 ,	10000	4292. 8589. 31468 40094. 77325. 62775. 43672.
1 ,	5000	57575. 9748. 74010. 80112. 84890, 90513. 17945.
3 ,	2000	32666. 36486. 37883. 51858. 64575. 65286. 65300.
5 ,	1000	66069. 94289. stb. stb.
8 ,	500	
30 ,	300	
50 ,	100	
800 ,	40	
8000 nyer. K.	240000	

Eg egész sorsje gy ára 12 kor.
Egy fél " " 6 "
Egy negyed " " 3 "
Egy nyolcad " " 1 " 50 fl. 9—6

A szentesi Zalogintézetnél.
mint a magy. szab. osztálysorsjegyek előírúító helyénél.

Egy jó házból való keresztény fiú tanulónak felvétetik Róna Zsigmond vegyes kereskedésébe. II. t. 291. sz.

Uj női szabó-műhely.

Van szerencsém a nagyérdemű hölgyközönség szíves tudomására hozni, hogy Szentesen, MÓCZ Kálmán úr piacútcai házában

Uj női szabó-műhelyt

rendeztem be, a mai kor igényeinek megfelelően

Több évi fővárosi gyakorlatom, melyet első rendű divattermekben szerzentem, biztosítékot nyújt szíves megrendelőimnek arra, hogy minden tekintetben szolid és divatos kivitelben teljesítem a munkát és különösen

francia és angol divatú kabátok-

ban a lelegegánsabbat, a legjobb kivitelben, a legjutányosabban nyújtom.

Tanuló lányok felvétetnek.

Becsés pártfogásukat kérve vagyok tisztelettel:

Fekete Imre;

3-2

nő-szabó.

Nyilvános értesítés.

Alólirott arcképműintézet, hogy mentve legyen művészi en iskolázott kitűnő arcképfestői elbocsátásának kellemetlenségétől és azokat továbbra is foglalkoztathassa, rövid időre és csak a rendelkezés visszavonásáig elhatározta, hogy minden haszonról és nyereségről lemond.

Készítünk és szállítunk tehát csak 7 frt 50 krajcérért.

életnagyságú arcképet

(mellkép) elegáns, gyönyörű barockkerettel, melynek értéke legalább 30 frt.

Aki tehát saját vagy felesége, gyermekei, szülei, testvérei vagy más, akár elhunyt rokonai vagy barátai arcképet megakarja festetni, csak az illetőnek fényképét kell beküldenie és 14 nap alatt olyan arcképet kap, mely bizonyosan nagyon meglepi és megörvendeztet.

Az arcképesomagolás rekeszét önköltségben számítjuk fel. Megrendeléseket, a fénykép melléklésével, mely a képpel együtt sértetlenül lesz vissza küldve, utánvétel ellenében, vagy a pénz előzetes beküldése esetén fogadjunk el.

Kiválóan művészi kivitelről és természetih hasonlatosságról kezeskedünk.

Az elismerő és köszönő levelek száza állanak betekintésre bárkinek rendelkezésre és kívánságra bérmentve beküldetnek. 12-4

Művészi arckép-intézet: „Kosmos”

Bécs, VI. Mariahilferstrasse 116.

Végeladás.

Hatóságilag engedélyezett

VÉGELADÁS!

Van szerencsénk a t. cz. közönség b. tudomására hozni, hogy bútor üzletünkben lévő összes ebédlők, hálószobák, szőnyegek, függönyök, zongorák, képek, harmónium, czimbalom, és mindenféle dísz tárgyak és szalon garnitúrák, ebédlő asztalok és vashűtörök hatóságilag engedélyezett végeladás útján rövid ideig olcsón, sőt gyári áron alól is eladásra kerülnek és kérjük a t. közönséget ezen ritkán ki-nálkozó jó alkalmat felhasználni.

Becsés látogatását kérve, maradunk tisztelettel:

Weisz Ignác és Társa

bútorraktára H.-M. Vásárhelyen.

6-6

Végeladás.

4125/1k. 1900

Árverési hirdetményi kivonat.

A szentesi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Kónya János szegedi végrehajtónak Gulyás Nep. János szentesi lakos végrehajtást szenvedett elleni 21 frt (42 korona) és jár. iránti végrehajtási ügyében a szentesi királyi járásbíró, ság területén lévő, Szentes város belterületén fekvő, a szentesi 340 sz. tjkvben. A. f. 1. sorsz. alatt felvett 407. hrszámú birtelkes házra 980 koronában ezen megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1900. évi

novemher hó 10-ik napján d. e. 9 órakor ezen telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áról is eladtni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát, vagyis 98 koronát készpénzben vagy ovadékképes értékpapírral a kiküldött kezéhez letenni, avagy a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át-szolgáltatni.

Kelt Szentesen, a kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóságnál, 1900. évi szept. 13. án.

KATKICS, kir. aljbíró

Üzleti értesítés.

Ertesítem a t. bútorvásárló közönséget, hogy saját házámnál, I. t. 261. szám alatt levő

BÚTORRAKTÁRAMAT

ujjonnan rendeztem be, úgy, hogy nálam mindennemű bútorok, — a legegyszerűbbtől a legdivatosabb kivitelig, a legjutányosabb árban, a legszolidabb kiszolgálással kaphatók.

Nevezetesen raktáron vannak nálam: fényezetlen sima és faragott hál és ebédlőszoba berendezések, fényezett és flódarozott bútorok, ndszkek, karnisok, konzol és toaletttükörök a legnagyobb választékban, melyek olcsó áráról és szolidaságáról bárki meggyőződhet.

Üzletemet a n. érd. közönség becsés pártfogásába ajánlom.

Tisztelettel:

KONCZ IMRE,

bútorraktáros.

6-3

193.
1900.

Hirdetmény.

Alulírott felhívom a köztenyész-
tésre szánt ménlovak tulajdono-
sait, hogy az ez évben megtartandó
ménló vizsgálatnál elővezetni szándékozt
méneiket f. évi október hó 28-ig,
nállam a hivatalos órák alatt mulhatat-
lanul jelentsek be, annyival is inkább,
mert a be nem jelentett mének a vizs-
gálatához nem fognak bocsájtatni.

Szentesen, 1900. évi okt. hó 16. án.

Novobáczky Győző.

3-2 gazd. tanácsnok.

Önkéntes árverés.

Kalpagos Szabó Lajosnak, Kos-
suth útca 381. számú házánál gazda-
sági és házi eszközök önkéntes ár-
verés útján, október hó 25. é-
csütörtökön délelőtt 9 órakor
eladatnak. 3-2

Kiadó szoba.

Biró Istvánné vasaló intézetében
(Petőfi szálló mellett) egy külön bejá-
ratú **bütorozott szoba** no-
vember 1-től kiadó. 3-2

Schneider-féle **Páfrány-tokocskak**, (Galandózt
elhajtható.)

Millió embernek 6-szer vissza-
adta t-ijjes egészségét

Kik galamdféregben és gyomorhujban szenvednek.

Pántlikagilisztá fejstől a páfrány-tokocska al-
tal fájdalom nélkül, jót-
allias mellett, a legrovi-
debb idő alatt (6 perc
alatt) teljesen elhajthatik
Ezen kitűnő gyógyszer
fajdalom nélküli gyors
és biztos eredményeért
jótállás nyújtatik. Nem
art, ha pántlikagilisztá
féreg nincs is jelen. —
Az életkor megjelölén-
d. —Törvényesen véd-
ve. Egy eredeti doboz
pontos használati uta-
sitással a bel- és kül-
föld részére 4 frt pos-
tai utánvéttel vag.

3.50 előre való beküldésével. A pántlikag-
lisztá tünetei a következők: Az arcz halvány
sárga, bágyadt tekintet, kék szemkarikák
lesóványodás, elnyálkásodás, bevont nyelv-
emészhetetlenség étvágytalanság felváltva
mohó étvágygyal, gyakori rosszullet vagy,
éppen ájulások s szédülés főleg éhgyomor-
nál, egy gombolyag felszálása egész a
nyakig, nyál összegyülemelés, a test meg-
dagadása, gyomorsava, gyomorhév, gyako-
ri felbőgés, bélgörcs, hengergetés, hul-
lamszerű mozgások, szúró, szívó fájdalmak és
szúrások a Belékben, szivdobogás, a vérkerin-
gés rendtelenségei, különösen nőknél, gyako-
ri véletlenül beálló főfajás, a búskomorságra
aló hajlam, életunság és a halál óhajása.

Egyedül valódi kapható: Schneider József

gyógyszerésznél, Resicán, fűtőca 24.

(Délmagyarország.) 50-32

20 százalék engedményt kap mindenki,

GUMMI

és **halhólyag**, az egyedüli legbiztosabb, legmegbízhatóbb és teljesen ártalmatlan, gyorsan
és könnyen alkalmazható **ÓVSZER**, férfiak és nők részére. Ára tucatonként eredeti
párisi minőségben frt 1.-, 2.-, 3.-, 4.-, 5.-, 6.-, 7.- és frt 8.-. Bouts americ. tu
catja frt 3.-, 4.- és 5.- frt

Női óvszerek: HASSE tanár-féle frt 2.-, MENSINGER tanár-féle frt 2.50, Dr.
CARLET-féle frt 3.- darabonként. Ezen női óvszerek százszor is használhatók.

Hölgy szivacsok. valódi párisi, tucatonként frt 2.-, 3.-, 4.-, 5.- és frt 6.-
Diana óv havi két nőnek, legjobb a világon, darabja frt 2.50.

— Kimerítő árjegyzék zárt borítékban ingyen és bérmentve. Megrendelése-
ket pontosan és diszcreten eszköztől utánvét mellett vagy a pénz előleges beküldése után.

J. REIF, Bécs, Brandstätte 3.
1881-ben alapított hírneves ligéniai specialista czég.

40-31

ki e hirdetésre hivatkozik!

Legnagyobb nyeremény
Legszerencésebb esetben:

1.000.000 korona.

Az összes 50.000 nyeremény
JEGYZÉKE:
Legnagyobb nyeremény legszerencésebb esetben

1.000.000 korona

A nyeremények részletes beosztása a következő:

Készpénzben fizetendő		Korona
1	Jutalom	600000
1	nyer. á	400000
1	"	200000
2	"	100000
1	"	90000
1	"	80000
1	"	70000
2	"	60000
1	"	40000
5	"	30000
1	"	25000
7	"	20000
3	"	15000
31	"	10000
67	"	5000
3	"	3000
432	"	2000
763	"	1000
1238	"	500
90	"	300
31700	"	200
3900	"	17
4900	"	1:
50	"	1
3900	"	
2900	"	

50,000 nyer. és jut. összegben **13.160**

Nyuítsunk kezét a szerencsének!

Már sokan szerencsések lettek egy
nálunk vásárolt sorsjeggyel!

Az egész világban a legnagyobb esé-
lyekkel bíró nagy. kir. szab. osztálysorsjáték
legközelebb újból megkezdődik.

100,000 sorsjegyre **50,000** újból

PÉNZNYEREMÉNY jut, tehát az oldaltálló
nyereményjegyek szerint a sorsjegyek FE-
LÉT PÉNZNYEREMÉNYVEL húzzák ki
és egy külföldi sorsjáték sem képes aránylag
ily nagy nyereményeket felmutatni, mint a
mi magyar osztálysorsjátékunk.
legnagyobb nyeremény szerencsés esetben

egy millió korona.

Egészen tizenhárom millió 160.000 korona
lesz kihúzva és az egész vállalat állami fel-
ügyelet alatt áll.

egy nyolczold frt —.75 vagyis 1.50 korona
egy negyed " 1.50 " 3.— korona
egy fél " 3.— " 6.— korona
egy egész " 6.— " 12.— korona

UTÁNVÉNY mellett, vagy az összeg ELŐZETES BE-
KÜLDÉSE ellenében. Hivatalos tervezet díjtalanul.
Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre

f. évi október hó 28-ig

kérünk hozzánk beküldeni.

Török A. és Tsa.

BANKHAZ.
BUDAPEST, V., Váci körút 4/c
Fiók: **MUZEUM-KÖRÚT 11.**

Sok és nagy nyereményt fizettünk már
ki vevőinknek; és pedig rövid idő alatt körül-
belül három millió koronát.

Rend előlével levágandó.

Török A. és T. sa uraknak Budapest.

Kérek részemre.....I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet
a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget.....Kor. össz. | utánvételezni kérem. | A nem tetsző törlendő.
postautalvánnyal küldöm.

Pontos cím:

Alapított 1820-ban

A legalkalmasabb és legújabbkorú beszerzési forrás szőnyegek, kőzet-
szőnyegek, szőnyegek és szőnyeganyagok, kőzetanyagok nagyban és kőszingben

JOANNOVITS DÖME

BUDAPEST, IV., Váci-utca 25. sz.

Algyeyes gyári nagy raktár. Óriási választék persze és emygra szőnyegekben.

Általános tudott dolog,
hogy a leghatékonyabb és legbiztosabb a Földes-féle

MARGIT-KRÉME

Ára: 2 kor., kis tégely 1 kor., csapán 70 fillér, pudor 1.20 kor.
Készítő: FÖLDES KELEMEN gyógyszerész, ARADON.

Kapható minden gyógyszerárban.

SANTAL EGGER

specifikus értékű szor
mindazon esetekben, hol az orvosok Santal-olajat vagy Copalivát ajánlanak.

SANTAL EGGER az igen drága és tiszta kelendinai Santal olaj tartalmú miást igen hatásos
az igazság bántalmait, miért az orvosok is rendelik.
Csak a törv. védett „Santal” védjeggyel valódi.
Csak 3 korona - eredeti bogyókat. - Válassz 3 korona 40 fillér előleges befizetése után
„NADOR Gyógyszertár”, Budapest, VI., Váci-kört 17.

SCHWARTZ-féle

Páratlan
és nélkülözhetetlen
fogtisztító szor a

THYMOL

fog-kréme
1 tubus 60 fillér.
Mindössze kapható.

KOSZVÉNYÉCSÜZ

egyedül biztos gyógyszer a híres
CSÜZ- és KOSZVÉNYÉTHÉR.

Néhányzori beutazások után kizögyött minden csüsz, köszvény, reumabán-
talant, fejtájkát, zsárgást, szagot, fogfájást stb. Egy üveg 2 kor., postán
2 kor. 60 fillér előleges befizetése után bérmentve küldi az egyedül készítő
STEINER MIHALY városi gyógyszerár TEMESVÁR, Szt.-György-tér 12.

Ezercsor kipróbált, a legújabb betegségek gyógyító láza
gyógyszer a

Feller-féle **ELSA-FLUID**

Egy kisüveg és mindenki általánosan fogja használni.
12 üveget 6 koronát bérmentve küldi az egyedül készítő

FELLER V. JENŐ gyógyszerész
STUBICA, Fő-utca (via Csáktornya.)

legfinomabb egészségi egyptomi
SZIVARKA-HÜVELY

100 drb 36 fillér 2000 drb 7 kor. 5000 drb 15 kor.
postán bérmentve küld

ENGEL LAJOS SZEGED.

Orvokdunk
értekezési
utazás
oktató

Brady-féle **MARIACELLI GYOMORGERSEK**

200 év óta elismert
kínáló hatások, gyomorbetegségeket,
gyógyászati célokra, nehéz emésztés stb. ellen.
12 üveget 6 koronát bérmentve küldi az egyedül készítő

BRADY KÁROLY
Magyar Királyi gyógyszerár
Bécs, I. Fleischmarkt 1, honnan 3 kis üveg 2.40 kor.
vagy 2 nagy üveg 2.80 kor., bérmentve küldeték.

PSEPHOFER J.

vértisztító
labdaccai.

Urologia ajánlott legelőbb
hámozó a rossz emésztés okozta
következmények ellen.

Non szabadon bírányozni
egy háztartásban sem.

Csak akkor valódi, ha minden
doboz fedelére a „PSEPHOFER 1”
név végre látnak látható.

**KI AKAR
egyeses önkéntes
LENNI?**

Az az előír iskolákat nem végzők,
akik lehet egy éves önkéntes. - A ki
már sor alatt áll, önkéntes. Születési
év közzétételével. Prospektus ingyen küldi:

RICHTER LAJÓ A KEMERT
a katonák, tanítók, igazgatók, tanácsadók,
tanácsadók; addig bérmentve 1 m. kir.
börvély engedély. és Magyar A. ö.
de kir. önkéntes ny. Feljegyzés: a nm. val-
de és kőszeti. m. kir. miniszter engedély-
szabás a tank. kir. főlegkötő.

Budapest legújabb látványossága a
BESEDRŐS KÖVÉHÁZ

IV., Kilyó-tér 2. (Kisfaludy térenél
palotáján.)

Tűzhöz találatos hely. + Fűző: STRUBER LÁJOS.

26 ÉV ÓTA
AZ ELISMERT LEGJOBB
MAGYAK BESZERZÉSI
FORRÁSA

MAUTHNER ÖDÖN

BUDAPEST
ANDRÁSSY-UT 23.
ÉS ROTTENBILLER-UTCA 33.

KÉPES ÁRVEGYÉK INGYEN
ÉS BÉRMENTVE

vidékiek kedvencei találkoznak helye
KLIVÉNYI FERENCZ

vendéglője előszáru étterem.

Budapest, VI. Andrássy-ut 39.

Kínáló magyar konyha. - Valódi házi borok és
vígárok „Fechorbräu” egyedül kimerés.

Simon Fájó néreze
PÁRIS szállodája

Budapest, Váci-kört 25.

100 szoba 1 fűző felöllel kizögyttél egyfűző fűző,
eleges lakók, étterem, szórakozás a kávéban. Víz-
lámos vízűt megállítható az összes pályaudvarok felé.

A legjobb órákat
legszelidabb és legújabbkorú órákat
RÉSZLETNYISZTERE

szigorúan szabott árakon szállítja Magyarországra és minden
elő és legnagyobb úlszó

BRAWSWETTER JÁNOS kronóméter-órák
SZKOPDEN.
Árjegyzék 2000 kappal legyen és bérmentve.

WITTEZ VILMOS
PROF. GYOMOR-ÉS
BETEGSÉGEK ORVOSÁNA

FRATELLI DEISINGER
kifő
Fiumébi vagy Tricestri
8 kgr. óra kávé, vélogatott... 18 kor. 60 fill.
6. Ceylon gyöngyásvát... 17. 18.

Ötvenóra és bérmentve.
ÁRVEGYÉK INGYEN.

GOLJÁT MALÁTA SÖR

Kiváló üdítő ital és gyógyzóokra is szolgál.

ÁJÁNLÁK: Dr. Korányi és Dr. Kéthly egyetemes tanár urak meg-
bajoknál, vérértékeségénél, szarvaknál, gyöngyöknél stb.

Gyár és megrendelési hely:
KÖBÁNYAI KIRÁLY-SÖRFŐZŐ, KÖBÁNYA.

Continental
Bodega Company

Portor, Sherry, Malaga, Madeira,
Marsala, Chablis,
Rajsa- és Moscat-borok.

Kaphatók minden jób házior- és
csesegő-karaktárokban, szállók,
kávéházak és étteremekben.

**BENZIN-MOTOROK
LOKOMOBILOK**
és GÁZMOTOROK ipari és gazdasági célokra

OSERS és BAUER gyárából
a legjobb és legújabbkorúak a létező szerkezetek között.

Vendéglátás és rakár: **DÉNES B.**
Budapest, VI., Váci-kört 81.
Képes árjegyzék ingyen.

CSÁSZÁRFÜRDŐ

tefi és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.

Előszáru kénes hővízű gyógy-
fürdő, pártás gőzfűzővel leg-
modernebb létesítmények, pom-
pasz, ártányítás, szesztálók, lé-
de kávé-fűzők, - 800 kénye-
mes lakókészítél. - Prospektus
kivételre legyen és bérmentve.

**STABADALMAKAT ÉRTÉKESÍTŐ
BUDAPESTI
VÉRSZEBET KÖRÜLT
VÉRSZEBET KÖRÜLT**

Bol- és kőfűzői szabdalmak kizö-
küzés, értékesítés és finanszírozás.
Védjegyek és mások tájékoztatás.

Ha öszöl a haja,

használd a kőfűző Zoltán-féle HAIR-REGENERANTOT, mely nem fest, ha-
nem a haj eredeti színt adja vissza. Üvege 2 korona, bérmentve
2 kor. 60 fillér, 20 LITRA 20 LITRA 20 LITRA 20 LITRA 20 LITRA 20 LITRA
Budapest, V., Magyarorszá-utca 95. sz. Szabdalma-kör 17.

Oh jaji! Kőfűző, kedveltség ellen gyors és kőfűző
eredménytel használhatók az

EGGER-féle MELLSPASSZILLÁK

Doboz 1 korona és 2 korona.
Próbadozok 60 fillér.

Kapható minden gyógyszerárban és a Szabdalma-
kör 17. Budapest, VI., Váci-kört 17.
Egyszer megvásárolva
szabadított meg.

100.000
szerejey.

60.000
nyeremény.

Minden másod-
szerejey egy.

A jelenkor legnagyobb nyereségi esélyű
serejateka a sz. kir. szab.
OSZTÁLYSORSJÁTEK.

Megrendelésnek intézkedés
GAEDICKE A. BUDAPEST
IV., Kosztály Lajos-utca 17.

Havonta
egy húzó.
Tervezel ingyen
és bérmentve.
Ügyöknök
kizögyttél.

ALTFALANOS TUDOSÍTÓ

Tulajdonosok: LEOPOLD SYLLA szerkesztő,
Hirdetési osztály: (Budapest, VII., Erzsébet-kört 84.)

Kipróbált és fényes sikerrel bevált. Asthma, köszvény, szív-
vese-, gyomor- böhajok, léghajtók (Hysteria, Neurasthenia), márkos vér- és bírtalmak. Bistör- védelem
szűrés és elmozgató. - Díjazott letelező vállalkozó

Vérgyógyítás - Hemopatia
szelid és repedő letelező

Dr. KOVÁCS J. egyet. orvos
Budapest, V. Váci-kört 14.
Budapest, Erzsébet-kört 84.

Legelőbbkorú és legújabbkorú szőnyegek, kőzet-
szőnyegek, szőnyegek és szőnyeganyagok, kőzetanyagok nagyban és kőszingben

Legelőbbkorú és legújabbkorú szőnyegek, kőzet-
szőnyegek, szőnyegek és szőnyeganyagok, kőzetanyagok nagyban és kőszingben

Legelőbbkorú és legújabbkorú szőnyegek, kőzet-
szőnyegek, szőnyegek és szőnyeganyagok, kőzetanyagok nagyban és kőszingben

Hirdetéseket, reklámokat legelőbbkorú
közölhet az
szabdalma-kör 17.

Szakcserelem, pontosan és legelőbbkorú
eszközökkel az összes megvásárolás.
Kőfűzők ingyen.